

KADA SLAVITI BLAGOVIJEST ?

U prošlom broju liturgijsko-pastoralne revije "Služba Božja" (br.1/90, str. 94-95), meni nepoznati recenzent Barko, osvrnuo se u rubrici "Primljene knjige" na ovogodišnji "Uredski liturgijski kalendar" kojega su izdali Hrvatski liturgijski institut Zadar i "Crkva na kamenu" Mostar. Pisac ovoga osvrta pokušao je biti što objektivniji u svom vrednovanju spomenutoga kalendara. Ukažao je na sve njegove pozitivnosti, iznio svoje sugestije i prijedloge, ali je isto tako ukažao na "jedan ozbiljni propust". Po njemu se "svetkovina Naviještenja Gospodinova (Blagovijest) za ovu godinu trebala slaviti 24. ožujka, a ne 26. kako je stavljen u ovaj kalendar. Očito nije obraćena pažnja na propis izražen u broju 5. Općih načela o liturgijskoj godini i kalendaru koja određuje: 'Nedjelje došašća i korizme te vazmene nedjelje imaju prednost pred svim Gospodnjim blagdanima i svim svetkovinama. Svetkovine koje bi pale na ove nedjelje, slave se prethodne subote'."

Iznesena zamjerka spomenutom kaledaru, koja je okvalificirana kao "ozbiljni propust", traži odgovarajući odgovor. Istina je da se pri priređivanju i izdavanju svih službenih i neslužbenih liturgijskih kalendara (općih, nacionalnih, dijecezanskih, redovničkih i imendanskih), a posebno direktorija, treba striktno držati Općih načela o liturgijskoj godini i o kalendaru (dalje: Opća načela). Ali se isto tako treba držati svih uputa koje dolaze u svezi s tim od Kongregacije za bogoštovlje i sakramente.

Tako je ista Kongregacija donijela prošle godine uputu prema kojoj se Blagovijest, koja je ove godine padala na četvrtu nedjelju korizme, trebala slaviti u ponедjeljak 26. ožujka, a ne u subotu 24. ožujka prije spomenute korizmene nedjelje kako to nalaže načelo o okurenciji. (Usp. NOTITIAE, br.275/89, str. 489-505). Isto se tako i prošlih godina držalo uputa iste Kongregacije u svezi s danom slavlja svetkovinâ sv. Josipa i Blagovijesti. Kod priređivanja Uredskog liturgijskog kalendara 1990. pridržavalo se već spomenute upute. Zato nije u redu da se jedne godine držimo, a druge ne držimo posebnih uputa iste Kongregacije u svezi sa spomenutim svetkovinama. Zbog toga ni navedena "ozbiljna zamjerka" nije opravdana.

Ista je Kongregacija svjesna svih poteškoća na koje nailazi i na koje će još naići priređivači raznih kalendara u slučajevima okurencije ovih dviju svetkovina (sv.Josipa i Blagovijesti) sa nedjeljama korizmenog i vazmenog vremena. Zato je spomenutom uputom donijela rješenje za dan slavljenja ovih dviju svetkovina za ovu i za vrijeme od 1990. do 2008. godine (usp. Notitiae br.275/89.str.504-505). Donešena rješenja pomažu da se nastale poteškoće u svezi s tim rješavaju na jednoobrazan način u svim kalendarama, a posebno u direktorijama. Tim će biti pošteđeni od bilo kakvih nesporazuma i svećenici i naši vjernici.

Pri donošenju spomenutih uputa ista je Kongregacija imala pred očima gore spomenuti br. 5. Općih načela prema kojem kao što smo već vidjeli sve nedjelje došašća, korizme i vazmene nedjelje - koje su isto tako svetkovine (usp. Opća načela br. 59) - imaju prednost pred svim svetkovinama i svim Gospodnjim blagdanima (Opća načela br.60). Ta prednost proizlazi također i iz Tablice liturgijskih dana prema redu prednosti (Usp. Opća načela br. 59. I,2, 3, 4). Tako se sve svetkovine i Gospodnji blagdani u slučaju okurencije (podudaranja) sa spomenutim nedjeljama (tj. adventskim, korizmenim i vazmenim) i u duhu br. 5. Općih načela, trebaju slaviti već u subotu koja prethodi toj nedjelji. Međutim, donešenim tumačenjima i rješenjima (usp. NOTITIAE, br.275/89, str.491 i 504-505), Kongregacija za bogoštovlje želi, u slučaju okurencije sa spomenutim nedjeljama, sačuvati cjelovitost slavlja svetkovinâ sv. Josipa i Blagovijesti i izbjegći sve nesigurnosti oko izbora misnog obrasca i časoslova u subotu navečer.Zato je prema navedenim tumačenjima Kongregacije bolje da se slavlje tih dviju svetkovina vrati na ponedjeljak iza dotične korizmene ili vazmene nedjelje. Pri tome se mora paziti na to da to ne bude ponedjeljak Velikoga tjedna.

Tomo Knežević

IZMJENE U BROJU 5. OPĆIH NAČELA O LITURGIJSKOJ GODINI I KALENDARU

Uz to što je u gornjem članku rečeno o mogućim nesporazumima u liturgijskim kalendarima, potrebno je upozoriti buduće sastavljače kalendara i direktorija da je Kongregacija za bogoštovlje i sakramente odredbom od 22. travnja 1990. g. (NOTITIAE 284/285, 160-161) izmijenila spomenutu odredbu broja 5. 'Općih načela' koja sada glasi:

"Zbog posebne svoje važnosti, nedjelja ustupa svoje slavljenje samo svetkovinama i Gospodnjim blagdanima. A nedjelje došašća, korizme i vazmene nedjelje imaju prednost pred svim Gospodnjim blagdanima i svim svetkovinama. Svetkovine koje bi pale na te nedjelje prenose se na slijedeći ponedjeljak, osim da se radi o Cvjetnici ili Uskrsu."

Navedenu izmjenu treba posebno uzeti u obzir kod određivanja svetkovinâ Bezgrešnog začeća, sv. Josipa i Blagovijesti kad se podu-